

6. Praxisundersökning

Bakgrund

Under senare årtionden har nya metoder och material utvecklats snabbt inom den rehabiliterande tandvården, vilket har ökat möjligheterna för att behandla patienter med tandförluster. Valet av metod kan vara beroende av värderingar i samhället och patientens önskemål om funktion och estetik, ekonomi, prognos på kort och lång sikt såväl som behandlingens omfattning och tidsåtgång. Även tandläkarens kompetens och kliniska erfarenhet, intresse och ekonomi såväl som generella trender inom tandvården kan tänkas påverka valet av behandlingsmetod.

Bland annat har det diskuterats huruvida trenden inom den rehabiliterande tandvården går mot metoder som innebär mer estetiska lösningar och som tar kortare tid att utföra samt mot fastsittande konstruktioner på bekostnad av avtagbara. Möjligheten att behandla med fastsittande konstruktioner är beroende av tandläkarnas kompetens samt ekonomiska förutsättningar, som påverkas av högre levnadsstandard och regelverket för offentliga ersättningsystem. Ersättningsystemet har förändrats flera gånger under det senaste årtiondet. För att bättre förstå omfattningen av olika protetiska metoder vid behandling av patienter med tandförluster och hur ekonomiska regelverk påverkar omfattningen av denna behandling undersöktes det debiteringsunderlag som finns i Försäkringskassans databaser för protetiskt vård utförd under den senaste tioårsperioden (från 1/1 1998 till 1/7 2009).

Målsättning och hypoteser

Den primära målsättningen var att beskriva omfattningen av den protetiska behandling som genomförs i landet. Detta omfattar en beskrivning av hur olika protetiska behandlingar fördelar sig mellan fastsittande och avtagbara konstruktioner respektive mellan tandstödda och implantat-

stödda konstruktioner. Också fördelningen av vård med avseende på kön, ålder, regioner i landet och privattandvård respektive folktandvård skulle beskrivas. Det andra huvudsyftet var att beskriva om, och i så fall hur, offentliga ersättningsystem påverkat fördelningen av protetikvård.

Hypoteserna var:

- Antalet patienter med tandförluster som behandlas med fastsittande kron- och broprotetik på tänder och implantat är idag fler än de patienter som behandlas med avtagbar plattprotetik.
- Protetisk behandling utförs i större omfattning av privat tandvård i äldre åldersgrupper som bor i de tätbefolkade regionerna i södra Sverige.
- Omfattningen av den protetiska behandlingen påverkas av offentliga ersättningsystem avseende fördelningen mellan patienter som är yngre och patienter som är äldre än 65 år. Patientens ålder utgjorde en grund för storleken på de ekonomiska subventionerna i den tidigare försäkringen (införd i juli 2003), men inte i det senast införda bidragssystemet (infört fr o m juli 2008).

Databaser

Kartläggningen av den protetiska vården är baserad på den digitala information som finns tillgänglig i Försäkringskassans centrala databaser Pre-Plomben och Plomben för åren 1998–2009 samt Tanden för perioden från juli 2008 t o m juni 2009 (för det senast införda bidragssystemet). Databasen Plomben utgörs av den information som successivt digitaliserats från papperskopior. Den kan vara mer eller mindre komplett för olika län i Sverige. Insamlad data omfattar protetiska behandlingsskoder som är angivna i Tabell 6.1 samt koderna för ”omfattande kompositfyllningar” och ”kompositkronor” (kod 55, 56 och 707). Informationen var avkodad från personuppgifter så att det endast gick att identifiera om samma patient hade behandlats flera gånger under samma år eller om patienten hade fått vård under flera olika år. Analyserna av data och studierna av datamaterialet är godkända av den lokala etiska kommittén på Karolinska Institutet (Dnr 2010/641-31).

Beskrivning av dataunderlaget

Registrerade åtgärder är redovisade årsvis för patienterna. En och samma patient kan förekomma under flera år. Databasen Plomben omfattar:

- antal patienter registrerade med minst en protetisk åtgärd under ett år
- antal registrerade åtgärder per patient för aktuellt år
- antal registrerade patienter per län
- antal registrerade patienter med avseende på ålder och kön
- antal patienter och åtgärder utförda i privat vård respektive i folktandvård.

Totalt omfattar de tillgängliga databaserna, drygt 4,4 miljoner patienter (Tabell 6.2). Databaserna började digitaliseras under 1990-talet, och för de första åren bedöms patientmaterialet som ofullständigt medan det bedöms vara mer heltäckande för senare år. Således omfattar informationen endast 1 628 patienter från enstaka län för år 2000 för att sedan fr o m år 2005 omfatta cirka 700 000 patienter med god representation från flertalet län (Tabell 6.2). Antalet registrerade patienter ökar från 2000 till 2007 i databasen Plomben, för att sedan minska under 2008, då det nya tandvårdsstödet infördes och data överfördes till den nya databasen Tandén. Från och med juli 2008 fanns det således ett försäkringssystem parallellt med ett nytt tandvårdsstöd i tandvården under en kortare period. Den successiva ökningen av registrerade patienter i databasen Plomben kan tolkas som att fler patienter successivt förts över till det digitala registret eller som att fler patienter blivit behandlade. Jämfört med det totala befolkningsunderlaget uppvisar vissa län (exempelvis län 06, 07 och 19) systematiskt lägre antal registrerade patienter (4,3–5,6 procent av antalet invånare för 2007) än flertalet andra län (exempelvis län 03, 07, 12 och 24 med 13,9–19,2 procent av den vuxna befolkningen).

Omfattning av registrerad protetisk behandling under 2007

För att beskriva omfattningen av den protetiska behandlingen valdes år 2007 som referensår. Detta underlag bedömdes omfatta det mest kompletta datamaterialet och ligger också närmast i tiden, före den senaste förändringen av bidragssystemets regelverk. Underlaget för 2007 redovisas i Tabell 6.3, där omfattande kompositfyllningar också ingår (åtgärd 55 och 56) som jämförelse med framför allt krona/broled på tand (åtgärd 62).

Tandstött krona eller broled är den vanligaste protetiska åtgärden både vad avser antal behandlade patienter och antal utförda åtgärder (Tabell 6.3; åtgärd 62). Totalt registrerades 120 000 patienter med 345 000 kron- eller brostöd under 2007 (Tabell 6.3). Motsvarande antal kron- eller brostöd för implantat var cirka 13 500 patienter med cirka 30 000 åtgärder (8,7 procent av det totala antalet kron- och brostöd). Om också det totala antalet implantatstöd för behandling av tandlösa patienter med brokonstruktioner inkluderas, beräknas antalet implantat uppgå till cirka 75 000 stöd.

Totalt registrerades 20 000 temporära partialproteser (Tabell 6.3; åtgärd 71 och 72) och cirka 23 000 permanenta partialproteser med gjutna metallskelett (åtgärd 73 och 74). Antalet temporära proteser som senare ersattes med fastsittande tand- eller implantatstött protetik eller med permanenta partialproteser (åtgärd 73 och 74) har inte analyserats här.

Drygt 36 000 tandlösa käkar var registrerade som behandlade med en avtagbar helprotes, med en implantatstött fastsittande bro eller med en avtagbar täckprotes på implantat (Tabell 6.3; åtgärd 75, 86, 87 och 89). Av dessa behandlingar utgjorde 26 400 avtagbara plattproteser (73,3 procent av det totala antalet tandlösa käkar), där cirka 4 900 patienter fick plattproteser i båda käkarna under samma år. Cirka 10 000 patienter fick implantatstödda konstruktioner, varav få fick avtagbara täckproteser på implantat (4,7 procent av det totala antalet behandlade tandlösa käkar med implantat). Antalet patienter som fick en total plattprotes och senare implantatstött behandling har inte analyserats här.

Fördelning av protetisk behandling under 2007

Fördelningen av protetisk vård mellan könen innebar en liten övervikt för kvinnor. Denna övervikt motsvarades av könsfördelningen i hela den vuxna befolkningen (Tabell 6.3). Det finns en tydlig övervikt av protetisk vård för patienter som är över 64 år i förhållande till hela befolkningen (Tabell 6.3).

Fördelningen av registrerade åtgärder per län redovisas i Tabell 6.4 och 6.5. Invånare i län med stor befolkning (län 01, 12 och 14) verkar inte ha fått proportionerligt mer protetisk vård än invånare i län med mindre befolkning (exempelvis län 08, 21 och 24). Antalet registrerade åtgärder varierar mellan de olika protetiska åtgärderna såväl som proportionen av patienter, som registrerats i enskilda län i relation till den totala befolkningen i länet.

Fördelningen av protetisk vård utförd i privat vård respektive i folktandvård presenteras i Tabell 6.6. Förutom antalet patienter med hängande broled (åtgärd 65) är de protetiska åtgärderna till största delen registrerade som privat tandvård (Tabell 6.6). Skillnaden mellan privat tandvård och folktandvård är mest uttalad för fastsittande konstruktioner (åtgärd 62, 86, 87 och 88), som huvudsakligen var registrerade i privat tandvård. För avtagbara konstruktioner är skillnaden mindre uttalad mellan vårdgivarna (åtgärd 71, 72, 73, 74 och 75). Mellan länen finns det tydliga skillnader såtillvida att Norrbottens län (län 25) uppvisar den lägsta proportionen av protetisk tandvård utförd i privat tandvård jämfört med andra län. Eftersom ett större antal åtgärder utfördes i storstadslänen totalt sett får dessa ett stort genomslag i antalet beräknat på riksnivå.

Förändringar efter införandet av det nya tandvårdsstödet

Det senast införda tandvårdsstödet omfattar inget särskilt stöd för äldre patienter (>64 år) i motsats till den tidigare försäkringen. Efter att det nya tandvårdsstödet infördes i juli 2008 förändrade proportionen mellan de registrerade patienter som är yngre och äldre än 65 år jämfört med 2007 (Tabell 6.7). Proportionen av äldre patienter ökade tydligt under 2008 och 2009 inom ramen för den tidigare försäkringen, då behand-

lingen av patienter äldre än 65 år slutfördes. Däremot registrerades i princip inga nya patienter, yngre än 65 år, inom denna försäkring efter juli 2008. I och med det nya tandvårdsstödet, som infördes i juli 2008, utjämnades relationerna mellan äldre och yngre registrerade patienter i proportion till respektive åldersgrupp. Det finns ingen tendens till återgång till de relationer som fanns under 2007 (Tabell 6.7). En liknande trend kan observeras för den totala behandlingen registrerad under 2008 och första halvåret 2009, inkluderande både den tidigare tandvårdsförsäkringen och det nya tandvårdsstödet (Tabell 6.8 och Tabell 6.9).

Sammanfattning

- Protetisk rehabilitering av patienter med tandförluster utförs idag huvudsakligen som fastsittande tand- eller implantatstödd protetik för den vuxna befolkningen. Kron- och brostöd på implantat beräknas ha utgjort cirka 18 procent av de registrerade fasta stöden under 2007.
- Registrerad protetisk vård bedöms som relativt jämnt fördelad mellan könen och regionerna i landet, och utförs i stor omfattning som privat tandvård för den vuxna befolkningen. Storstadslänen visar på liknande proportion av utförd vård som län med mindre befolkning.
- En större del av äldre de vuxna patienterna (>64 år) har fått protetisk vård jämfört med den yngre befolkningen.
- Fördelningen av vård till äldre och yngre vuxna patienter (+/- 65 år) i relation till den totala befolkningen i dessa åldersgrupper ändrades drastiskt under det första året efter att tandvårdsstödet infördes i juli 2008. Andelen patienter äldre än 65 år i proportion till hela åldersgruppen minskade i förhållande till andelen under 2007. Detta tyder på att Försäkringskassans och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets regelverk tydligt påverkar efterfrågan på och genomförandet av rehabiliterande tandvård.

SBU vill tacka Helena Nyström vid Försäkringskassans enhet för försäkringsutveckling och statistisk analys samt Elisabeth Berg vid Institutionen för lärande, informatik, management och etik (LIME) vid Karolinska Institutet för framtagning och behandling av data.

Tabell 6.1 Behandlingskoder från databaserna Plomben och Tandén.
Koder med fet stil gäller för försäkringen som infördes i juli 2008.

Kod, åtgärd	Beskrivning av åtgärd	Kod, åtgärd	Beskrivning av åtgärd
Tandstödd ersättning		Implantatstödd ersättning	
55/707	Kompositkrona, "omfattande kompositfyllning" på premolar	–/851	Implantat
56/707	Kompositkrona, "omfattande kompositfyllning" på molar	88/852	Krona, brostöd
62/801	Krona, brostöd	65/853	Hängande broled
66/805	Stöd för etsretinerad bro	86/865, 867	Fast broprotes, tandlös underkäke
65/804	Hängande broled	87/861–864	Fast broprotes, tandlös underkäke
		89/871–873, 877	Avtagbar täckprotes, tandlös käke
Avtagbar ersättning		Avtagbar ersättning	
71, 72/822, 823	Temporär partialprotes	75/–	Avtagbar helprotes, över-/underkäke
73, 74–824, 825	Permanent, skeletterad partialprotes	–/829	Helprotes, immediat
		–/827	Hel underkäksprotes
		–/828	Hel överkäksprotes

Tabell 6.2 Antal registrerade patienter under år 2001–2008 med de åtgärder som anges i Tabell 6.1. Observera att samma patient kan återkomma under flera år.

	Total population, vuxna		Antal registrerade patienter, vuxna*							
	2004	2008	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
01 Stockholms län	1 420 313	1 498 322	19 751	24 268	29 561	49 216	112 138	142 369	166 103	118 454
03 Uppsala län	227 461	247 973	890	2 921	18 939	19 025	34 164	33 680	34 348	27 395
04 Södermanlands län	197 419	203 592	2 000	2 274	2 147	5 183	6 511	7 357	9 911	8 437
05 Östergötlands län	316 232	323 467	2 577	4 021	9 059	11 548	28 506	46 578	40 948	44 463
06 Jönköpings län	245 815	252 521	16 308	23 231	28 363	38 180	44 650	42 883	48 416	34 022
07 Kronobergs län	135 821	139 314	2 077	2 624	2 109	4 876	5 566	5 422	5 928	4 698
08 Kalmar län	179 697	181 242	6 989	14 990	23 456	25 830	29 811	35 446	37 742	27 303
09 Gotlands län	43 848	44 137	2 440	2 934	4 174	8 103	8 920	8 846	8 958	6 943
10 Blekinge län	115 981	118 021	517	1 023	2 682	5 084	6 919	7 493	8 870	7 486
12 Skåne län	886 606	931 316	10 744	79 276	62 799	125 607	94 699	101 004	141 435	9 1268
13 Hallands län	211 632	220 851	2 941	2 609	2 521	6 527	20 945	22 963	24 203	18 308
14 Västra Götalands län	1 155 821	1 190 656	11 630	13 236	44 727	122 123	130 304	134 008	141 508	110 823
17 Värmlands län	210 537	212 227	1 803	23 980	25 329	18 549	14 038	12 301	13 940	12 817
18 Örebro län	208 574	212 479	1 885	1 436	3 495	8 066	9 409	8 981	11 999	8 860
19 Västmanlands län	198 230	191 523	1 912	2 341	3 498	9 051	18 560	28 661	29 652	25 007
20 Dalarnas län	210 515	212 643		12 826	24 611	28 274	26 820	28 926	26 990	27 894
21 Gävleborgs län	212 910	213 705	17 000	27 511	34 653	39 795	40 856	41 889	46 470	33 411
22 Västernorrlands län	188 248	188 274	39 552	20 442	24 077	27 818	28 387	32 720	33 642	23 492
23 Jämtlands län	97 815	98 180	1 378	1 660	1 501	3 554	4 868	5 311	6 459	11 277
24 Västerbottens län	195 703	198 272		2 381	12 841	28 324	30 148	33 284	36 492	22 648
25 Norrbottens län	193 936	193 822	2 033	2 089	2 240	2 786	3 016	4 256	28 845	21 874
Registrerade patienter			144 427	268 073	362 782	587 519	699 235	784 378	902 859	686 880
Hela riket, vuxna	6 853 114	7 072 537	6 769 792	6 796 637	6 823 380	6 853 114	6 888 596	6 943 948	7 004 166	7 072 537
Registrerade patienter i förhållande till hela riket (%)			2,1	3,9	5,3	8,6	10,2	11,3	12,9	9,7

* Antal patienter i **fet stil** bedöms som ett relativt komplett digitaliserat patientmaterial under aktuellt år.

Tabell 6.3 Fördelning av registrerade protetiska åtgärder samt omfattande kompositfyllningar utförda under 2007 i Sverige i förhållande till befolkning samt patienternas kön och ålder (yngre än 65 år och äldre än 64 år) i relation till totalt antal patienter i respektive åldersgrupp (%). Förklaring av åtgärder, se Tabell 6.1.

Kod	Åtgärd	Antal åtgärder totalt	Antal registrerade patienter	Registrerade patienter i förhållande till befolkningen (%)	Kvinnor Antal registrerade	Kvinnor (%) registrerade	Registrerade patienter <65 år (%)	Registrerade patienter >64 år (%)
55	Omf komposit	1 161 237	723 864	10,24	370 227	51,1	10,863	8,276
56	Omf komposit	76 034	66 055	0,93	32 865	49,8	0,865	1,176
62	Krona, tand*	345 513	120 110	1,70	65 517	54,5	0,984	4,113
88	Krona, impl.	29 922	13 570	0,19	7 457	55,0	0,047	0,677
65	Häng broled	95 544	46 099	0,65	25 652	55,6	0,198	2,179
66	Stöd, etsbro	3 924	1 602	0,02	812	50,7	0,017	0,042
71	Temp pp, <4t.	9 444	8 892	0,13	5 023	56,5	0,078	0,288
72	Temp pp, <3t.	10 551	9 623	0,14	5 281	54,9	0,052	0,421
73	Pp, gjutet skel.	19 694	17 433	0,25	9 655	55,4	0,127	0,650
74	Pp, skel./kr.	3 040	2 726	0,04	1 505	55,2	0,011	0,132
75	Prot. Ök/uk	26 442	21 511	0,30	11 687	54,3	0,087	1,035
86	Impl. bro, uk	4 031	3 945	0,06	1 936	49,1	0,004	0,229
87	Impl.bro, ök	5 347	5 220	0,07	2 536	48,6	0,008	0,295
89	Täckpro, impl.	467	437	0,01	226	51,7	0,001	0,023

* Beräknat antal tandstödda kron-broleder (åtgärd 62 – åtgärd 88 = 62t)

Tabell 6.4 Antal registrerade vuxna patienter med avseende på fastsittande protetiska åtgärder under år 2007 redovisade per län. Fördelningen av antal registrerade patienter i relation till befolkningen i länet är också angiven i procent. För behandlingskoder, se Tabell 6.1.

	Total befolkning Vuxna >19 år	Antal registrerade patienter per åtgärd					Registrerade patienter/befolkningen i länet (%)				
		62t*	65	88	86	87	62t*	65	88	86	87
01 Stockholms län	1 498 000	23 754	8 759	2 928	847	1 224	1,59	0,58	0,2	0,06	0,08
03 Uppsala län	248 000	3 035	1 283	621	138	226	1,22	0,52	0,25	0,06	0,09
04 Södermanlands län	204 000	2 837	1 159	194	63	77	1,39	0,57	0,1	0,03	0,04
05 Östergötlands län	323 000	4 723	1 609	376	113	179	1,46	0,5	0,12	0,03	0,06
06 Jönköpings län	252 000	4 153	1 706	669	169	194	1,65	0,68	0,27	0,07	0,08
07 Kronobergs län	139 000	1 622	734	184	54	81	1,17	0,53	0,13	0,04	0,06
08 Kalmar län	181 000	3 923	1 622	493	118	154	2,17	0,9	0,27	0,07	0,09
09 Gotlands län	44 000	788	307	103	33	46	1,79	0,7	0,23	0,08	0,1
10 Blekinge län	118 000	1 789	822	172	48	50	1,52	0,7	0,15	0,04	0,04
12 Skåne län	931 000	22 979	8 335	2 179	603	861	2,47	0,9	0,23	0,06	0,09
13 Hallands län	221 000	3 436	1 253	421	76	126	1,55	0,57	0,19	0,03	0,06
14 Västra Götalands län	1 191 000	19 106	7 378	2 223	625	803	1,6	0,62	0,19	0,05	0,07
17 Värmlands län	212 000	2 626	1 281	363	107	132	1,24	0,6	0,17	0,05	0,06
18 Örebro län	212 000	2 555	1 070	230	106	109	1,21	0,5	0,11	0,05	0,05
19 Västmanlands län	192 000	3 686	1 341	380	108	166	1,92	0,7	0,2	0,06	0,09
20 Dalarnas län	213 000	3 152	1 342	395	109	134	1,48	0,63	0,19	0,05	0,06
21 Gävleborgs län	214 000	4 984	1 973	542	189	279	2,33	0,92	0,25	0,09	0,13
22 Västernorrlands län	188 000	3 217	1 301	375	120	121	1,71	0,69	0,2	0,06	0,06
23 Jämtlands län	98 000	880	448	175	51	56	0,9	0,46	0,18	0,05	0,06
24 Västerbottens län	198 000	4 568	1 378	311	137	112	2,31	0,7	0,16	0,07	0,06
25 Norrbottens län	194 000	2 297	998	236	131	90	1,18	0,51	0,12	0,07	0,05
Hela riket	7 071 000	120 110	46 099	13 570	3 945	5 220	1,7	0,65	0,19	0,06	0,07

* Beräknat antal tandstödda kron-broleder (åtgärd 62 – åtgärd 88 = 62t)

Tabell 6.5 Antal registrerade vuxna patienter med avseende på avtagbara protetiska åtgärder under år 2007 redovisade per län. Fördelningen av antalet patienter i relation till befolkningen i länet är också angivet i procent. För behandlingskoder, se Tabell 6.1.

	Total befolkning Vuxna >19 år	Antal registrerade patienter per åtgärd				Registrerade patienter/befolkningen i länet (%)			
		71, 72	73, 74	75	89	71,72	73,74	75	89
01 Stockholms län	1 498 000	4 011	4 537	3 920	61	0,27	0,30	0,26	0,00
03 Uppsala län	248 000	738	623	582	10	0,30	0,25	0,23	0,00
04 Södermanlands län	204 000	262	521	406	5	0,13	0,26	0,20	0,00
05 Östergötlands län	323 000	623	909	838	25	0,19	0,28	0,26	0,01
06 Jönköpings län	252 000	947	550	795	9	0,38	0,22	0,32	0,00
07 Kronobergs län	139 000	251	244	315	4	0,18	0,18	0,23	0,00
08 Kalmar län	181 000	724	609	666	13	0,40	0,34	0,37	0,01
09 Gotlands län	44 000	155	151	198	5	0,35	0,34	0,45	0,01
10 Blekinge län	118 000	272	301	329	4	0,23	0,26	0,28	0,00
12 Skåne län	931 000	2 959	3 782	3 338	82	0,32	0,41	0,36	0,01
13 Hallands län	221 000	586	418	493	27	0,27	0,19	0,22	0,01
14 Västra Götalands län	1 191 000	2 966	2 496	3 044	52	0,25	0,21	0,26	0,00
17 Värmlands län	212 000	452	466	609	9	0,21	0,22	0,29	0,00
18 Örebro län	212 000	358	571	660	5	0,17	0,27	0,31	0,00
19 Västmanlands län	192 000	436	721	687	11	0,23	0,38	0,36	0,01
20 Dalarnas län	213 000	535	627	638	19	0,25	0,29	0,30	0,01
21 Gävleborgs län	214 000	576	662	947	56	0,27	0,31	0,44	0,03
22 Västernorrlands län	188 000	570	618	803	14	0,30	0,33	0,43	0,01
23 Jämtlands län	98 000	216	225	328	1	0,22	0,23	0,33	0,00
24 Västerbottens län	198 000	422	576	858	4	0,21	0,29	0,43	0,00
25 Norrbottens län	194 000	456	552	1057	21	0,24	0,28	0,54	0,01
Hela riket	7 071 000	18 515	20 159	21 511	437	0,26	0,29	0,30	0,01

Tabell 6.6 Registrerad vård inom privat tandvård per protetisk åtgärd under år 2007 redovisat per län i procent av det totala antalet registrerade patienter. Generellt tyder data på att procentuellt fler patienter är registrerade i privat tandvård, speciellt tydligt avseende fastsittande protetiska åtgärder, (åtgärd 62, 88, 86 och 87) jämfört med avtagbar protetik (åtgärd 71–75). För behandlingskoder, se Tabell 6.1.

	Total befolkning Vuxna >19 år	Procent av registrerade patienter i privat tandvård per åtgärd										
		62	65	88	86	87	71	72	73	74	75	89
01 Stockholms län	1 498 000	93,6	44,3	91,6	88,5	91	62	77,1	62,4	76,3	70,5	80,3
03 Uppsala län	248 000	60,8	33,6	69,4	89,1	79,6	56,9	69,9	46,5	56,8	57	60
04 Södermanlands län	204 000	96	42,4	91,2	90,5	83,1	75,7	89,1	82,2	95,7	77,8	80
05 Östergötlands län	323 000	71,7	33,8	69,4	75,2	78,2	48,1	48,6	48,7	59,8	52,5	52
06 Jönköpings län	252 000	67,3	31,7	59,9	74	68,6	45	60,7	48,8	55,4	59,4	44,4
07 Kronobergs län	139 000	88,6	38,9	84,8	83,3	86,4	79,8	80,3	76,2	89,5	72,1	75
08 Kalmar län	181 000	79,6	36,4	74	70,3	69,5	65,6	70,5	54,5	62	63,7	61,5
09 Gotlands län	44 000	59,3	31,8	78,6	72,7	76,1	55	48,4	37,3	44,4	43,4	80
10 Blekinge län	118 000	88,7	37,7	80,8	79,2	80	60,2	64,9	60,4	48,4	66,6	75
12 Skåne län	931 000	72,6	37,6	78	81,4	84	57	64,7	54,8	62,6	62,8	70,7
13 Hallands län	221 000	79,2	40	80,8	85,5	78,6	65,4	72,3	60,6	88	73,4	55,6
14 Västra Götalands län	1 191 000	62,5	32,8	66,5	76,2	74,6	45,1	57,5	39,8	59,3	56,5	61,5
17 Värmlands län	212 000	85,8	39	85,1	76,6	90,2	67,4	74,3	49,5	68,2	66	77,8
18 Örebro län	212 000	72,7	28,4	68,3	55,7	64,2	44,9	52,5	42,1	55,4	54,4	40
19 Västmanlands län	192 000	86,8	37,9	76,1	78,7	75,9	54,2	63	59,1	77,6	64,2	100
20 Dalarnas län	213 000	68,7	30,6	75,4	86,2	74,6	43,6	69	47,4	86	58	47,4
21 Gävleborgs län	214 000	52,9	28,2	81	71,4	74,6	61,2	68,3	34	47,1	49,1	19,6
22 Västernorrlands län	188 000	66,3	31,8	71,7	82,5	79,3	40,6	49,7	52,6	65,9	59,4	92,9
23 Jämtlands län	98 000	91,2	42,3	86,3	92,2	80,4	70	72,2	49,3	79,2	63,1	100
24 Västerbottens län	198 000	49,5	28,6	53,7	56,9	55,4	37,4	49	34,2	77,4	44,3	25
25 Norrbottens län	194 000	43,4	23,5	49,2	68,7	68,9	35,1	29,1	29,4	44,3	41,9	47,6
Hela riket	7 071 000	74,3	36,2	76,7	79,4	80,3	54,7	65,1	52,3	67,7	60,4	60,4

Tabell 6.7 Proportionen av registrerade patienter yngre än 65 år (% <65 år) och äldre än 64 år (% >64 år) för försäkring införd 2003 och tandvårdsstödet från juli 2008 uttryckt i procent av befolkningen i aktuella åldersgrupper. Kvoten mellan de två registrerade patientgrupperna (>64 år/<65 år) är angiven för bidragen för år 2007 till juli 2009. Ett högre värde på proportionen av regist-

rerade patienter (% <65 år och % >64 år) innebär ett större antal patienter registrerade för aktuell åtgärd i relation till hela befolkningen i åldersgruppen. Avseende "kvoten" betyder ett värde >1,0 att proportionen patienter som är 65 år eller äldre är högre i åldersgruppen jämfört med proportionen av yngre registrerade patienter. För behandlingskoder, se Tabell 6.1.

Försäkring införd 2003							Försäkring införd 1/7 2008							
Kod	2007	2008		Januari–juni 2009		Kvoten >64 år/ <65 år	Kod	2008		Januari–juni 2009		Kvoten >64 år/ <65 år		
	Kvoten >64 år/ <65 år	% <65 år	% >64 år	Kvoten >64 år/ <65 år	% <65 år			% >64 år	% <65 år	% >64 år	Kvoten >64 år/ <65 år		% <65 år	% >64 år
65	11	0,094	1,908	20,3	0,002	0,74	4,1	804	0,247	0,424	1,7	0,508	1,093	2,2
66	2,5	0,011	0,027	2,5	0	0,002	4,7	805	0,012	0,02	1,7	0,022	0,04	1,8
88	14,4	0,033	0,627	19	0,004	0,358	89,5	852	0,009	0,008	0,9	0,072	0,149	2,1
62, tand	4,2	0,578	3,176	5,5	0,01	0,806	80,6	801	1,191	1,731	1,5	2,154	3,508	1,6
71	3,7	0,048	0,215	4,5	0,001	0,04	28,6	822	0,04	0,077	1,9	0,084	0,178	2,1
72	8,1	0,029	0,329	11,3	0	0,088	179,4	823	0,037	0,092	2,5	0,071	0,226	3,2
73	5,1	0,063	0,427	6,8	0	0,053	120,5	824	0,051	0,183	3,6	0,122	0,417	3,4
74	12	0,004	0,11	27,5	0	0,033	71,7	825	0,004	0,017	4,3	0,012	0,056	4,7
75	11,9	0,046	0,741	16,1	0	0,152	389,7	827–829	0,061	0,293	4,8	0,112	0,569	5,1
86	57,3	0,002	0,213	106,5	0	0,123	251	865	0,003	0,002	0,7	0,014	0,024	1,7
87	36,9	0,004	0,258	64,5	0	0,16	363,6	861–863	0,003	0,001	0,3	0,02	0,024	1,2
89	23	0	0,022	44,9	0	0,012	-	871–873	0	0,001	2	0,001	0,002	2,2

Tabell 6.8 Totalt antal registrerade patienter och åtgärder för 2008, inkluderande både den tidigare försäkringen och det senare bidragssystemet.

Total behandling 2008 (helår)						
Åtgärd	Antal registrerade patienter	% Registerade/ Befolkning	Antal Åtgärder, totalt	% <65 år	% >64 år	Kvoten >64 år/<65 år
Hängande led för tand/implantat (65, 804, 853)	56 649	0,80	114 934	0,344	2,336	6,8
Stöd för etsretinerad bro (66, 805)	1 992	0,02	4 832	0,023	0,047	2,0
Krona/brostöd för implantat (88, 852)	12 631	0,18	28 240	0,042	0,635	15,1
Krona/brostöd för tand (62t, 801)	176 030	2,49	440 957	1,769	4,907	2,8
Temporär partialprotes (71, 72, 822, 823)	19 936	0,29	21 505	0,154	0,713	4,6
Skeletterad partialprotes (73, 74, 824, 825)	18 619	0,27	21 214	0,122	0,737	6,0
Hel protes (75, 827, 828, 829)	22 635	0,32	26 345	0,107	1,034	9,7
Implantatbro i tandlös underkäke (86, 865)	3 743	0,05	3 830	0,005	0,215	43,0
Implantatbro i tandlös överkäke (87, 861, 862, 863)	4 589	0,06	4 701	0,007	0,259	37,0
Täckprotes på implantat (89, 871, 872, 873)	401	0,00	438	0,000	0,023	47,9

Tabell 6.9 Totalt antal registrerade patienter och åtgärder för det första halvåret 2009, inkluderande både den tidigare försäkringen och det senare bidragssystemet.

Total behandling 1:a halvåret 2009						
Åtgärd	Antal registrerade patienter	% Registerade/ Befolkning	Antal Åtgärder, totalt	% <65 år	% >64 år	Kvoten >64 år/<65 år
Hängande led för tand/implantat (65, 804, 853)	59 856	0,84	120 639	0,553	1,891	3,4
Stöd för etsretinerad bro (66, 805)	1 871	0,03	4 562	0,022	0,042	1,9
Krona/brostöd för implantat (88, 852)	12 417	0,18	33 352	0,076	0,507	6,7
Krona/brostöd för tand (62t, 801)	188 177	2,66	448 916	2,164	4,314	2,0
Temporär partialprotes (71, 72, 822, 823)	17 197	0,25	18 762	0,156	0,532	3,4
Skeletterad partialprotes (73, 74, 824, 825)	16 471	0,23	19 286	0,135	0,559	4,1
Hel protes (75, 827, 828, 829)	17 912	0,25	19 271	0,113	0,721	6,4
Implantatbro i tandlös underkäke (86, 865)	3 147	0,05	3 241	0,015	0,147	9,8
Implantatbro i tandlös överkäke (87, 861, 862, 863)	4 099	0,06	4 250	0,020	0,184	9,2
Täckprotes på implantat (89, 871, 872, 873)	310	0,00	328	0,001	0,014	14,0